



Николай Гогол

Вечери в селцето край
Диканка: предговор към част
втора

Ето ви и втора книжка – или по право – последна. Не ми се искаше, никак не ми се искаше да издавам и тая. Наистина не трябва да се прекалява. Нека ви кажа, че в селцето почват вече да ми се надсмиват: ето на, думат, оглупял е старият дядо – забавлява се на стари години с детски играчки. И право е, отдавна вече е време да престана. Вие, любезни читатели, сигурно мислите, че аз само се преструвам на старец. Какво ти преструване, когато нямам зъб в устата си. И ако ми падне нещо мекичко, как да е го съдвквам, но ако е твърдо – нищичко не мога да отхапя. Та ето ви още една книжка! Само не ми се карайте! Не е хубаво да се караш на сбогуване, особено с човек, с когото Бог знае дали ще се видиш скоро. В тая книжка ще чуete да ви разказват хора, почти непознати вам, с изключение на Фома Григориевич. А оня зелен господин, който разправяше на такъв купешки език, какъвто не могат разбра и мнозина от московските шегобийци, отдавна го няма. След като се изпокара с всички, той не се и отбиваше при нас. Но не съм ли ви разправял тая случка? Чакайте, то беше цяла комедия. Миналата година, така към лятото, май че точно на моя имен ден, ми дойдоха гости. (Трябва да ви кажа, любезни читатели, че моите земляци, да са живи и здрави, не забравят стареца. Има вече петдесет години, откак съм почнал да помня именния си ден. Точно на колко години съм, нито аз, нито бабичката ми можем да кажем. Трябва да съм към седемдесет. Диканският поп отец Харалампий знаеше кога съм се родил; но жалко, че вече от петдесет години не е жив.) Та дойдоха ми на гости: Захар Кирилович Чухопупенко, Степан Иванович Курочка, Тарас Иванович Смачненки, съветникът Харалампий Кирилович Хлоста; дойде още... на, забравих наистина името и фамилията му... Осип... Осип... Боже мой, цял Миргород го знае! Когато говори, винаги щраква най-напред с пръсти и слага ръце на кръста си... Но както и да е, друг път ще си спомня. Пристигна и познатият ви млад господин от Полтава. Фома Григориевич не го смятам – той е вече наш човек. Всички се разприказваха (пак трябва да забележа, че ние никога не водим разговори за празни работи; аз всякога обичам прилични разговори; да има, както се казва, в едно и също време и услаждение, и назидателност), разприказваха се как трябва да се осоляват ябълките. Моята бабичка тъкмо почна да разправя, че трябва първо хубавичко да се измият, след това да се потопят в квас, а след това... „Нищо няма да излезе! – рече полтавецът, като пхна ръка в зеления си кафтан и закрачи важно из стаята – Нищо няма да излезе! Преди всичко трябва да се посипят с канупер¹, а след това вече...“ Оставям на вас, любезни читатели, да кажете искрено, чували ли сте някога да се посипват ябълки с

канупер? Вярно, слага се лист от френско грозде, нечуивятър, трилистник², но да се слага канупер... не, аз не съм чувал такова нещо. А май че никой повече от моята бабичка не разбира тия неща. Но какво да правиш! Нарочно, като добър човек, дръпнах го тихичко настрана: „Слушай, Макар Назалович, не размивай хората! Ти не си какъв да е човек. Сам казваш – обядвал си веднъж на маса с губернатора. Е, ще кажеш нещо такова там – всички ще ти се смеят!“ какво, мислите, ми отговори? Нищо! Изплю се на пода, взе си калпака и излезе. Че поне да беше се сбогувал с някого, да беше кимнал с глава някому – само чухме как до вратата се доближи кола със звънче. Седна и замина. И по-добре. Не ни трябват такива гости! Ще ви кажа, любезни читатели, че няма нищо по лошо на света от тия знатни хора. Чичо му някога бил комисар – той сега вири нос. Сякаш комисарят е такъв чин, че на света няма по-горен от него. Слава Богу, има и по-горни от комисаря. Не, не обичам тия знатни хора. Ето например Фома Григориевич – Не изглежда знатен човек, а като се вгледаш в него – лицето му е озарено от някаква сериозност, дори когато почва да смърка обикновено енфие, и тогаз неволно чувстваш уважение. В черква, като запее на клироса – обзема те неизказно умиление, струва ти се, цял ще се стопиш!... А пък тоя... Ех, зарежете го, той мисли, че без неговите приказки не може да мине. А ето все пак събра се една книжка.

Помня, че бях ви обещал в тая книжка да има и моя приказка. И наистина исках да го направя, но видях, че за моята приказка ще трябват най-малко три такива книжки. Мислех си да я напечатам отделно, но се отказах. Та нали ви зная: ще се смеете на стареца. Не, не ща! Прощавайте! Дълго време, а може би и съвсем, няма да се видим. Е, какво? За вас е все едно, дори и съвсем да не съм съществувал. Ще минат година, две – и никой от вас няма вече да си спомни и няма да му домъчнее за стария пчелар Рижия Панко.

КРАЙ

1. *Канупер* – билка.

2. *Вечуивятър, трилистник* – билки.

© Константин Константинов, превод от руски

Николай Гоголь
Вечера на хуторе близ Диканьки, 1832

Сканиране, разпознаване и редакция: NomaD, март 2009 г.

Издание:

Н. В. Гогол. Вечери в селцето край Диканка. Миргород. Повести

Издаелство „Народна младеж“, София, 1982

Редактор: Людмила Харманджиева

Художник: Александър Алексов

Художествен редактор: Александър Стефанов

Технически редактор: Маргарита Воденичарова

Коректор: Лилия Вълчева

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/10931>]